

M I S I A

Výtvarná pocta sv. Cyrilovi a Metodovi (863 – 2013)

Tematická súťažná výstava neprofesionálnych výtvarníkov
Slovenska pri príležitosti 1150. výročia príchodu
sv. Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy

Art centrum synagóga Trenčín
4. – 31. júl 2013

tematická súťažná výstava neprofesionálnych výtvarníkov Slovenska

ጸዮን ደሃ. ሃይለማርያም ቅዱስ
ROK SV. CYRILA A METODA
ሃዲስ ግድም ደሃ
H · L · A · H · O · L · I · K · A

Komisár výstavy:
Jozef Vydrnák, výtvarník v slobodnom povolaní, Dubnica nad Váhom
(autor názvu i loga podujatia)

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

TRENČÍN

Jan Gáll, Rozhanovce • *Patróni Európy*, akryl, 2012

ᐱᕈᑦ ᐱᕈᑦ ᐱᕈᑦ ᐱᕈᑦ ᐱᕈᑦ ᐱᕈᑦ

S L O V E N S K O

V

Hodnoteniu tematickej súťažnej výstavy neprofesionálnych výtvarníkov Slovenska MISIA – výtvarná pocta sv. Cyrilovi a Metodovi by malo predchádzať malé zamyslenie sa nad dedičstvom odkazu tejto významnej dejinnej udalosti. V polovici 9. storočia Byzancia ovplyvňovala náboženstvom, umením a literatúrou vý-

chod aj západ Európy. Misijná činnosť pre iné národy sa menila na štátnu politiku a zo solúnskych bratov sa stali jej praktickí realizátori. Dosah ich činnosti presiahol nielen hranice, ale aj dobu, v ktorej žili...

Preto aj dnes má kultúrna verejnosť z čoho čerpať, napríklad aj pre svoje výtvarné spracovanie dejov, súvisiacich s príchodom vierozvestcov na naše územie...

V tejto súvislosti je vcelku príjemné konštatovanie, že práce prihlásené do prehliadky sa na jednej strane opierajú o námety z minulosti, no na druhej strane aj o osobitejšiu, voľnejšiu interpretáciu danej témy. Súťaž bola určená nielen tematicky, ale do značnej miery aj formálne, t. j. vo voľných výtvarných disciplínach: v kresbe, grafike, maľbe, plastike, úžitkovej tvorbe a v prácach intermediálneho charakteru.

Jednotliví výtvarníci použili vo svojich dielach prakticky všetky „povolené“ techniky. Kresba ceruzkou, ako najzákladnejšia výtvarná disciplína je veľmi zdatne zvládnutá v prácach Jána Balaja, ale aj v intímnej výpovedi Janky Lojekovej. Najbohatšie zastúpenou technikou je maľba. Či už ide o klasickú olejovú alebo akrylovú cez kombináciu techník. V tejto klasickej disciplíne by sa dali vyzdvihnúť dobre zvládnuté práce, napríklad takmer oltárny obraz Dany Erteľovej, triptych Petra Hargaša, alebo obraz Jána Gálla Patróni Európy. Taktiež figurálnu nehu v obraze Veroniky Mikovej. Zaujali aj práce v tzv. alternatívnych technikách. Koláže Matúša Szeghő, Štefana Packu, kombinovaná technika Františka Tótha, batika Michaely Sargentovej, no najmä veľmi osobitá práca Janky Lojekovej, kde s použitím netradičného materiálu (silikón) potlačila námet z roviny výtvarnej viac do roviny filozofickej... Toto konštatovanie platí aj o sérii kaligrafických textov Lýdie Ivaňovej, ako aj o jej keramickej plastike.

Množstvom prihlásených prác nie je táto prehliadka až taká početná, no tých niekoľko ocenených diel dáva súťažnej výstave akcent kvalitného umeleckého zážitku, ktorý vám divákovi želám pri zhladnutí výstavy.

akademický maliar Juraj Oravec
predseda poroty

▲ Lýdia Ivaňová, Trenčín, • Pixida, keramika, 2012 • ▼ Zákon súdny ľudem, kombinovaná technika, 2013

OCENENIA

Kategória 1 – autori od 15 do 30 rokov

Ceny bez určenia poradia

Janka Lojeková, Trenčín

Veronika Miková, Ilava

Michaela Surgentová, Humenné

Cena riaditeľa TNOS

Jan Gáll, Rozhanovce

Cena primátora mesta Trenčín

Matúš Szeghő, Prievidza

Kategória 2 – autori od 30 rokov

Ceny bez určenia poradia

Ján Balaj, Mníchova Lehota

Peter Hargaš, Bratislava

Cena predsedu TSK

Dana Ertel'ová, Trenčín

Cena predsedu poroty

Lýdia Ivaňová, Trenčín

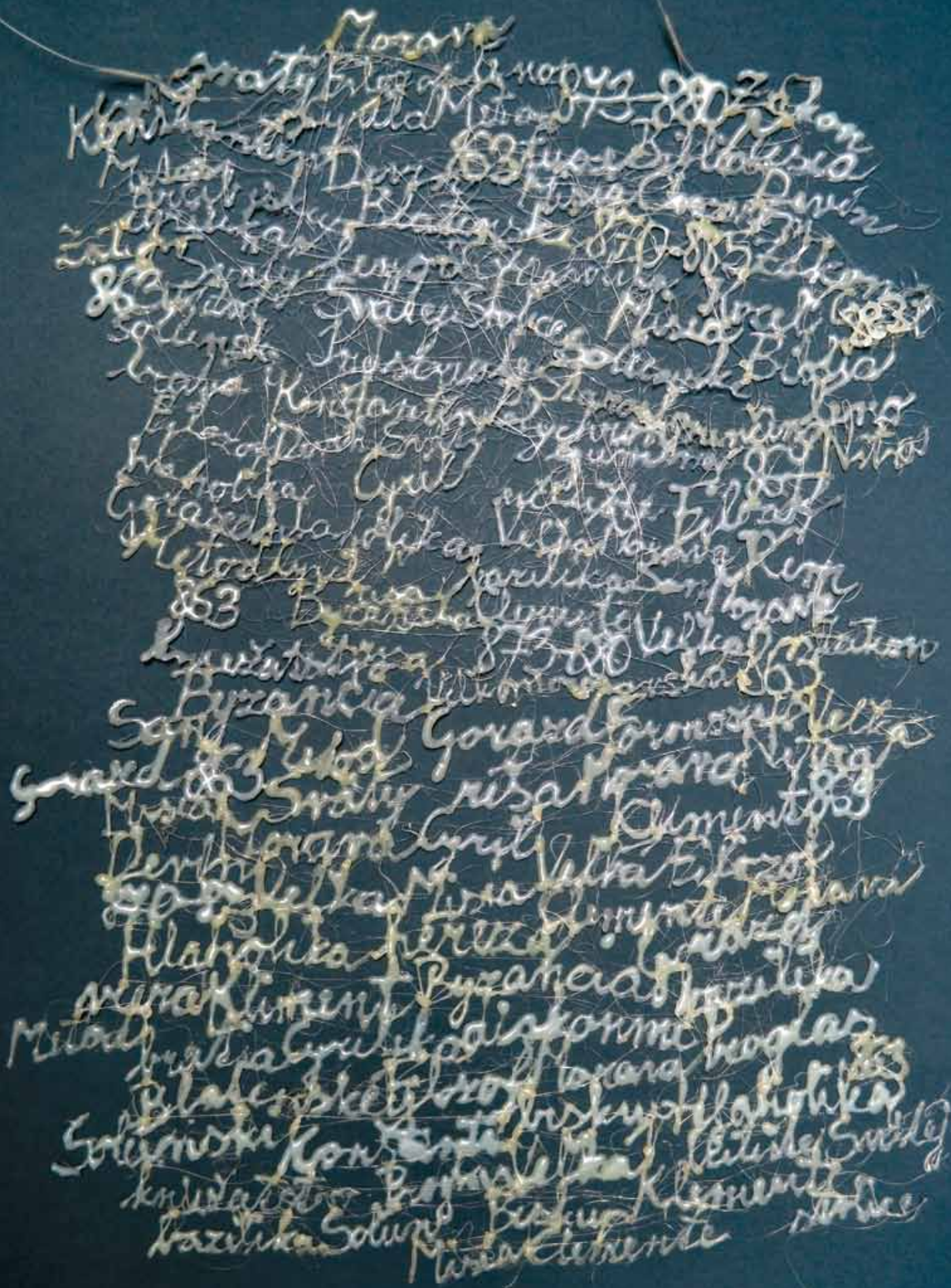
Čestné uznanie

Štefan Packa, Liptovský Mikuláš

František Tóth, Šaľa

Veronika Miková, Ilava • Prošba, akryl

Janka Lojeková, Trenčín • Svedectvo, kombinovaná technika, 2012

Janka Lojeková, Trenčín • Dva, perokresba, 2013

►► Dana Erteľová, Trenčín • Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane, akryl, 2013

S L O V O

ღ მ რ ჳ ჳ

Ján Balaj, Mníchova Lehota • Sv. Cyril a Metod, pastel, 2013

З О З Н А М • В Ї С Т А В У Ї Ї Ц І Ч • А У Т О Р О В

Kategória 1

Dana Bellovičová, Modra
Jan Gáll, Rozhanovce, Košice-okolie

Viktor Hermanský, Voderady
Natália Chabadová, Malacky
Monika Janušková, Selec
Sofia Jurigová, Dubnica nad Váhom
Janka Lojeková, Trenčín
Ivan Margorín, Banská Bystrica
Veronika Miková, Ilava
Simona Mišovicová, Rudnianska Lehota
Ria Nejeschlebová, Holíč
Zuzana Pallaghyová, Bratislava
Terézia Pisoňová, Banská Bystrica
Matúš Szeghő, Prievidza
Michaela Surgentová, Humenné
Martina Torovská, Bánovce nad Bebravou
Alžbeta Urbanovská, Trenčianske Jastrabie
Michaela Vicenová, Prievidza

Bez názvu, olej
Patróni Európy, Modlitba, Kázeň sv. Cyrila pohanom (6. prikázanie), akryl
Ich cesta nekončí, koláž
Čriepky minulosti, akryl
Cyril a Metod, kresba
Hlaholika, koláž
Dvaja, perokresba; Svedectvo, kombinovaná technika
Byzantský sen, akryl
Prosba, akryl
Solúnski bratia, kresba
Cyril a Metod, uhol
Svetlo, Slovo, Cyril a Metod, kombinovaná technika
Solúnski bratia, koláž
Naprieč vekmi, koláž
Tvorcovia písma, batika
Cyril a Metod, kresba
Posolstvo, koláž
Mapa času, koláž

Kategória 2

Gabriela Auxtová, Banská Bystrica
Ján Balaj, Mníchova Lehota

Max Igor Bazovský, Senica
Miroslav Dzuro, Bratislava
Dana Ertel'ová, Trenčín
Iveta Halajová, Bratislava
Ľudmila Hanáková, Humenné
Štefánia Haramachová, Štefanov
Peter Hargaš, Bratislava

Odovzdávanie poznania, akryl
Sv. Cyril a Metod, pastel
Knieža Kocel', Kráľ Rastislav, Kráľ Slavomír
Metodov nástupca arcibiskup Gorazd, kombinovaná technika
Úsmev Boží II, suchá ihla
Písmo a viera, akryl
Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane, akryl
Príchod sv. Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy, olej
Sv. Cyril a Metod, akryl
Cyril a Metod, Sofia, tempera, akryl
Písmo starých Slovanov – Hlaholika
Písmo starých Slovanov – Venedské runy
Písmo starých Slovanov – Stará latina, akryl
Byzantská ruža, olej
Sv. Metod a Cyril, olej
Božia cesta, akryl, olej
Pixida, keramika
Zákon súdny ľudjem, kombinovaná technika
Cyril a Metod, kombinovaná technika
Sv. Gorazd, drevorezba
Zvestovanie slova, olej
Vierozvestcovia a učitelia Slovanov, akryl, olej
Cesta, kombinovaná technika
Anjel zvestujúci príchod Cyrila, kombinovaná technika
Evanjelizácia BA I – Teológia I, kombinovaná technika
Ozveny vekov, koláž
Čas kráča krajinou môjho detstva, koláž
Misia II – Cyril a Metod, olej
Posmrtná večnosť, kombinovaná technika
Kontinentálna viera, kombinovaná technika
Sv. Cyril a Metod, olej
Kostol sv. J. Krstiteľa v Pominovci, olej
Drevené šperky I, akryl

Jana Horňáková, Trenčín
Jozef Hudek, Domanižská Lehota
Elena Chatrnúchová, Šaľa
Lýdia Ivaňová, Trenčín

Viktor Kmeť, Senica
Tibor Lešš, Močenok
Emília Ester Ksenzsgiová, Prešov
Štefan Maťo, Bratislava
Ľubica Máziková, Šamorín

Miro Mišura, Trenčín
Štefan Packa, Liptovský Mikuláš

Janka Pillerová, Košice
František Tóth, Šaľa

Alena Teicherová, Dubnica nad Váhom

Drahoslava Zalaiová, Humenné

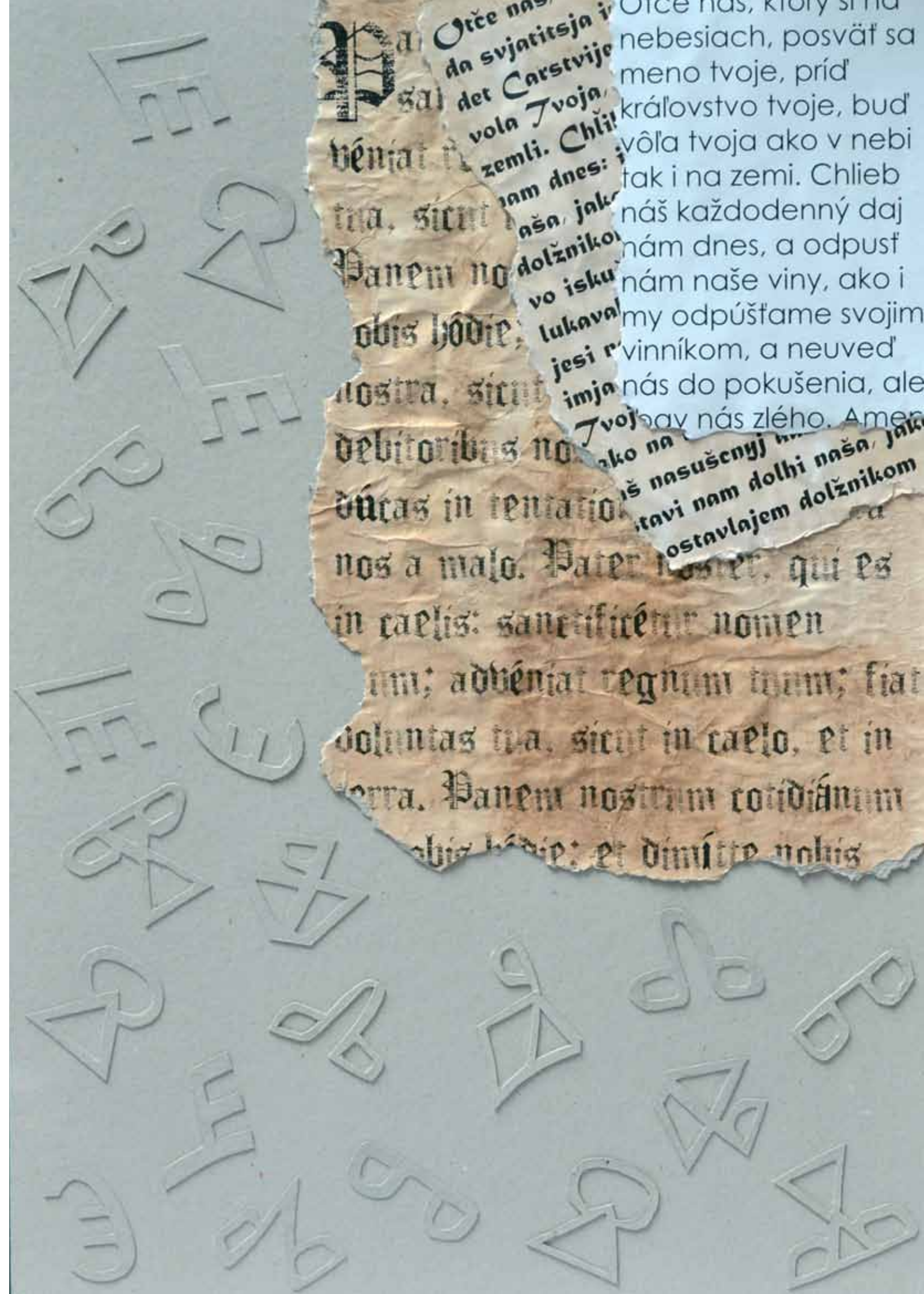
Štefan Packa, Liptovský Mikuláš • Ozveny vekov, koláž, 2012

Štefan Packa, Liptovský Mikuláš • Čas kráča krajinou môjho detstva, koláž, 2012

Matúš Szeghő, Prievidza • Naprieč vekmi, koláž, 2013

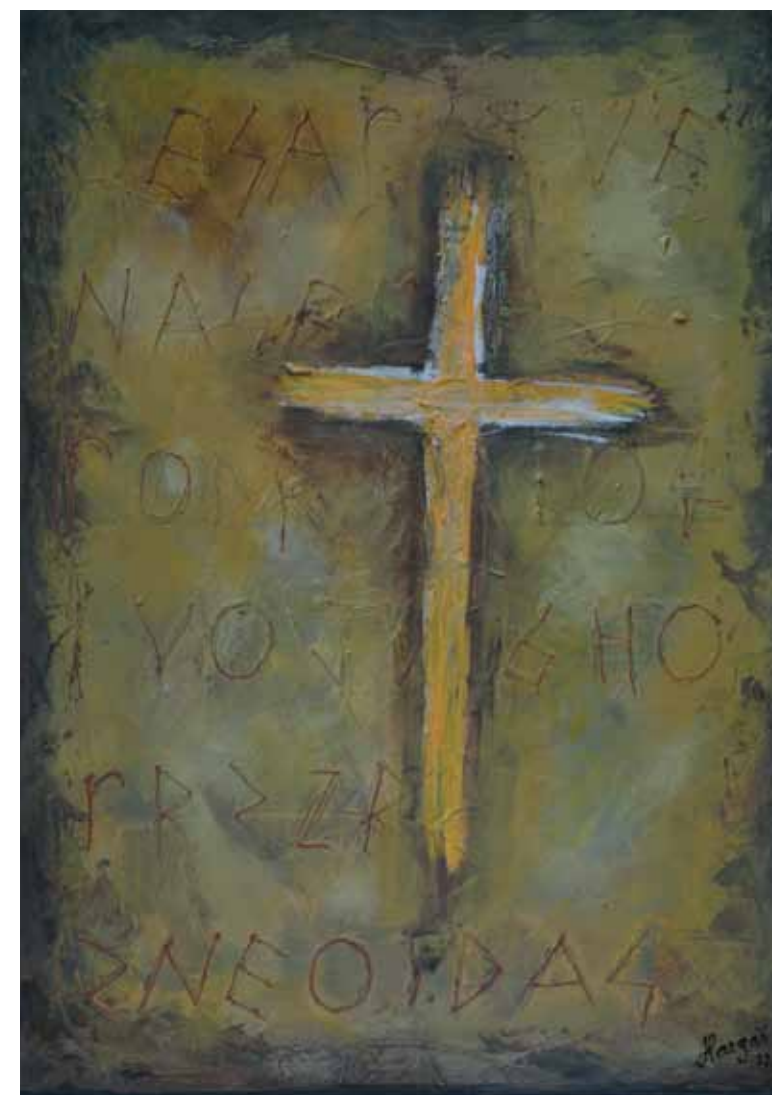

František Tóth, Šala • Posmrtná večnosť, kombinovaná technika, 2013

Michaela Surgentová, Humenné • Tvorcovia písma, batika, 2013

Peter Hargaš, Bratislava • zľava doprava:
Písmo starých Slovanov – Venedské runy; akryl, 2012
Písmo starých Slovanov – Hlaholika; akryl, 2012
Písmo starých Slovanov – Stará latina, akryl, 2012

VĚNĚD SKÉ . R U N Y . H L A H O L I K A . S T A R á . L A T I N A

ႬႬ Ⴛ. ႼႬႬႬႬႬႬႬႬႬႬႬႬ
R O K S V . C Y R I L A A M E T O D A

ሃግደተ ሃግደታ ያካተ

H • L • A • H • O • L • I • K • A

A Á Ä B C Č D Ď

Dz Dž E É F G H CH

O Ó Ô P Q R S

Š T Ť U Ú V X Y

Z Ž Jer tvrdý Jer mäkký Jen On Jon

© F I L O Z O F K O N Š T A N T Í N - C Y R I L 863

Začiatok 9. storočia – etnickí Sloveni (Slavi či Sclavi) alebo ešte bližšie topograficky Sloveni nitrianski a moravskí (Slavi Margenses či Slavi Marahenses) sa zjednocujú na strednom Dunaji – naši predkovia. Potom moravské a nitrianske kniežatstvo. Mojmír a Pribina. Veľká Morava a knieža Rastislav. Rok 863 a solúnski bratia. Konštantín-Cyril a Metod a ich byzantská misia na Veľkej Morave. Upevnenie kresťanstva a kultúra. Pravá kresťanská viera zvestovaná Slovenom v jazyku slovienskom. Reč našich predkov prenesená do znakov. Bohu je hlaholené v krásnom písme Hlaholika.

Zdroj: Internet - www.hlaholika.sk
Zdroj: Viliam Judák: Živé dedičstvo, Úvahy k cyrilo-metodskému jubileu. Karmelitánske nakladateľstvo Bratislava, 2012
Konceptia a grafická úprava: Jozef Vvdrnák. 2013